

ת"ד 3600/04/13 - בעניין: המאשימה, מדינת ישראל נגד הנאשם, אברהם עמר

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

10 נובמבר 2014

ת"ד 3600-04-13 מדינת ישראל נ' עמר

לפני: כב' השופטת דלית ורד

מדינת ישראל

בעניין: המאשימה

נגד

אברהם עמר

הנאשם

הכרעת דין

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות: התנהגות הגורמת נזק וגרם חבלה של ממש, עבירה בניגוד לתקנה 21(ב)(3) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן-תקנות תעבורה), בקשר עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן- פקודת התעבורה), נהיגה ללא רישיון רכב תקף, עבירה על סעיף 2 לפקודת התעבורה, ונהיגה ללא דסקית, עבירה של תקנה 364ד(ב)(2) לתקנות התעבורה.

בכתב האישום תוארו העובדות הבאות: הנאשם נהג ביום 20.9.12, בשעה 15:00 לערך, ברכב משא פתוח, שמותקן עליו מנוף אחורי מתקפל, ומספרו 7491315 (להלן-המשאית), ברחוב הירקון בתל אביב מצפון לדרום. הנאשם לא קיפל את המנוף בצורה בטוחה, עקב מטען הברזלים שהוביל במשאית, וכתוצאה מכך השתחרר המנוף ופגע בגשר כיכר - אתרים, בעת שהנאשם נסע מתחת לגשר.

כתוצאה מהתאונה נחבל הנאשם חבלה של ממש, נגרמו לו שברים בחוליות עמוד השדרה, והוא אושפז בבית חולים. כן נגרמו נזקים למשאית ולגשר.

עוד נטען כי תוקף רישיון הרכב של המשאית פג ביולי 2011, וכי הנאשם נהג במשאית שמשקלה עולה על 34,000 ק"ג ושנת ייצורה 2001, ללא דיסקת טכנוגרף.

הנאשם הודה בנהיגתו במקום ובזמן וכן בתוצאות התאונה, כפי שפורטו בכתב האישום. הנאשם אף הודה כי נהג ללא רישיון רכב תקף וללא דיסקת טכנוגרף (פרוט' עמ' 3, שורה 11). הנאשם הכחיש כי התאונה נגרמה כתוצאה מכך שהמנוף השתחרר במהלך נסיעתו מתחת לגשר.

נוכח כך, נוהל הליך הוכחות. במהלך ניהול ההוכחות הוזרה הנאשם כי יכול ומעובדות המקרה עולה העבירה של נהיגה בקלות ראש, בניגוד לסעיף 62(2) לפקודת התעבורה (פרוט' עמ' 6, שורה 14).

ראיות התביעה ועדיה :

1. השוטרת אורנה בר זיו, הגיעה לזירה ביום האירוע בשעה 15:09, וערכה דוח פעולה שסומן ת/1. על פי האמור בדוח הפעולה, השוטרת הבחינה כי המשאית עומדת ברחוב הירקון 145, על נתיב הנסיעה הימני לכיוון דרום, זרוע מנוף המשאית מונחת על הכביש ושמן נשפך ממנה, דבר שגרם להיווצרות כתם שמן על הכביש. הנזק כפי שאובחן על ידה הינו התעקמות זרוע המנוף וקריעת צינורות השמן שבו. השוטרת ציינה כי בטרם הגיעה לזירה, פונה הנאשם על ידי מד"א. עוד צויין בדו"ח, כי מזג האוויר היה נאה, הראות טובה וכביש האספלט תקין.

עמידת המשאית על נתיב הנסיעה יצרה עומס תנועה, והשוטרת הזמינה גרר מיוחד להעברת המשאית והרמת המנוף. כן זימנה בוחן תנועה ואת מחלקת חזות העיר לצורך הטיפול בכתם השמן.

2. בוחן התנועה, צמח אלי, הגיע לזירה ביום האירוע בשעה 15:35, וערך את המסמכים הבאים:

תרשים (ת/6), לוח צילומים (ת/7), דוח תפיסת טכנוגרף (ת/8), דוח בוחן (ת/9), מזכר (ת/10), דו"ח פעולה (ת/11), וסקיצה (ת/12).

בדו"ח הבוחן נאמר כי המנוף המותקן על המשאית נעקר ממקומו. על חלקו העליון של המנוף התגלו שריטות ושפשופים כתוצאה ממגע עם בטון. על הכביש מתחת לגשר נמצאו שברי ביטון (סעיף 9), ונמצא נזק בחלקו התחתון של הגשר. בוחן התנועה ערך מבחן בו התגלה כי ההגה ובלמי המשאית תקינים. מסקנות הבוחן היו כי: **"נהג רכב משאית תומך עם מנוף שנסע בתל אביב ברחוב הירקון מכיוון צפון לדרום, בהגיעו מתחת לגשר של כיכר אתרים, המנוף המותקן על הרכב השתחרר ממקומו ופגע בחלקו התחתון של הגשר."**

הבוחן צילם תצלומים המתעדים את הנזק שנגרם לחלק התחתון של הגשר (ת/7, צילומים 11-14) וכן את עמידתה של המשאית על נתיב הנסיעה כשהמנוף שרוע על הכביש (ת/7 צילומים 21-24), מוטות הברזל שהוטענו על המשאית אשר אורכן חרג מהדופן האחורי של המשאית (ת/7, צילומים 19-20) וצמיגי המשאית השחוקים (ת/7, צילומים 31-32).

בצילומים 7-8, צילם הבוחן את הקורה העליונה בכניסה לגשר וצייין כי על הקורה לא מותקן תמרור 416. במהלך עדותו של הבוחן, הגישה התביעה צילום נוסף שצילם הבוחן, אשר סומן ת/13, ממנו עולה כי בצד ימין של הכביש על אי התנועה הוצב תמרור 416, לפיו אסורה הכניסה לרכב שגובהו, כולל המטען, עולה על 4 מטרים. בחקירתו הנגדית הוסיף הבוחן כי התמרור הוצב במרחק של 8-9 מטרים לפני הכניסה לגשר, וצייין כי תמרורים נוספים לא הוצבו בכניסה לגשר.

הבוחן הוסיף כי: **"בכניסה יש תמרור בדבר הגבלת גובה של 4 מטרים, אבל ההגבלה של 4 מטרים הם**

לוקחים את הגובה הבטיחותי המקסימאלי שאפשר לעבור שם בבטחה, אבל מצד שני לגבי הגובה, המנוף השתחרר מהמקום שלו ואז הוא פגע בגשר, הוא נסע בלי מנוף מאובטח."

בחקירתו הנגדית הסביר הבוחן כי לא ניתן היה למדוד את גובה המשאית כשעליה המנוף, ואף לא ניתן היה לערוך שחזור, היות והמנוף העשוי מברזל כבד נעקר ממקומו (פרוט' עמ' 4, שורה 28, עמ' 5, שורות 1-2, 24). הבוחן אישר כי הנאשם מסר לו כי הוא נוהג לנסוע ברחוב הירקון ולעבור מתחת לגשר, אך הוסיף וציין כי ביום האירוע התקיימו נסיבות שונות היות והמנוף לא נקשר.

כשנשאל הבוחן במה התבטאה רשלנות הנאשם, השיב: "הרשלנות של הנאשם מתחילה מכך שהוא נסע בלי טכנוגרף, בלי צמיגים תקינים, הוא לא הבטיח את המנוף שהיה מונח על המשאית, לא בדק את הגובה המקסימאלי של המשאית, ודי בכך כדי להצביע על רשלנותו."

כשהוצגה לבוחן טענת הנאשם לפיה קשר את הברזלים שהוביל על המשאית, השיב הבוחן: **"אין קשר בין הקשירה של מוטות הפלדה לתאונה, הבעיה הייתה בקשירת המנוף."**

הבוחן הסביר כי התאונה התרחשה כי **"למשאית יש תנודות בנסיעתה והמנוף עולה כלפי מעלה, והוא לא היה מאובטח במקרה הזה באמצעות פינים"**

הבוחן אישר כי התאונה התרחשה בסמוך ליציאה מהגשר וכי גובה הגשר אינו אחיד, אך ציין כי **"הגובה המקסימאלי של ה- 4 מטרים, לוקח את הכל בחשבון, גם שינוי בגובה הגשר תוך כדי נסיעה מתחת לגשר"**. זה המקום לציין כי על פי התע"צ מטעם עיריית תל אביב, שהוגש על ידי ההגנה לאחר סיום שמיעת הראיות, גובה הגשר בכיכר אתרים עומד על 4.8 מטרים. נתון זה מתיישב היטב עם טענתו של הבוחן כי נשמר טווח ביטחון בעת שנאסרה כניסת רכבים שגובהם עולה על 4 מטרים.

3. הנאשם מסר שתי הודעות תחת אזהרה, ת/3-ת/4. ההודעה ת/4 נמסרה ביום 7.10.12, לאחר שהנאשם התייעץ עם עורך דין. בהודעתו זו אישר הנאשם כי הוא מכיר את המקום ונוהג לנסוע בו עם המשאית. כשנשאל הנאשם מדוע אם כן נגרמה התאונה, השיב כי בדרך כלל המנוף מקופל בחלק האחורי של המשאית במקום המיועד לכך, אך באירוע הנוכחי מוטות הברזל שהוטענו על המשאית היו ארוכים, ולכן לא ניתן היה לקפל את המנוף, וכתוצאה מכך המנוף היה מעט גבוה.

הנאשם הודה כי לא מדד את הגובה הכולל של המשאית במצב בו המנוף מונח על המטען, ואינו מקופל במקום המיועד לכך.

הנאשם אישר כי עד למועד האירוע נהג במשאית תקופה של כשנה ושלושה חודשים.

החברה בה הוא מועסק שילמה את אגרת הרישוי עבור המשאית, אך הוא לא ביצע את מבחן הרישוי השנתי.

לדבריו, מעולם לא השתמש בטכנוגרף, היות ואינו יודע כיצד יש להפעיל את הטכנוגרף.

4. בנוסף הגישה התביעה בהסכמה את המסמכים הבאים:

תע"צ מטעם רשות הרישוי, לפיו תוקף רישיון הרכב של המשאית פג ביום 17.7.11 - ת/2.

תעודה רפואית מבית חולים בילינסון, על פיה הנאשם אושפז למשך 4 ימים, בגין שברים בחוליות עמוד השדרה - ת/4.

ראיות ההגנה ועדיה :

מטעם ההגנה העיד הנאשם לבדו.

בחקירתו הראשית אישר הנאשם כי המנוף פגע בגשר, התהפך ונפל על הרצפה, וטען כי הדבר אירע בדרך היציאה מהגשר. לאחר התאונה המשיך הנאשם בנסיעה למרחק של 20-30 מטרים, ונעצר.

הנאשם הוסיף כי "המנוף או שהוא מקופל או שהוא יושב על הארגז, וברגע שאין אפשרות לקפל אותו, כי יש מטען, אז אתה שם אותו ממש על הארגז, כי אין דרך אחרת, השמן שיש במערכת מחזיק את המנוף ולא צריך לקשור אותו. לא צריך שום פינים." (פרוט' עמ' 10, שורות 24-26).

בחקירתו הנגדית הסביר הנאשם כי היות ומוטות הברזל חרגו מאורכו של ארגז המשאית, לא ניתן היה לקפל את המנוף, שכן המשאית מתוכננת באופן בו המקום המיועד לקיפול המנוף מצוי בקצה האחורי של הארגז. לכן, הניח את המנוף כשהוא פתוח על מוטות הברזל באופן מאונך.

כשנשאל הנאשם אם חיזק את המנוף, השיב: **"לא. כי לא מחזקים"**, וכשנשאל אם לא הביא בחשבון כי כתוצאה מתנודות הדרך עשוי המנוף לנוע ולעלות כלפי מעלה, השיב: **"הוא לא יכול ללכת"** (פרוט' עמ' 11, שורות 19-23).

הנאשם אישר כי לא מדד מהו הגובה הכולל של המשאית במצב בו המנוף מונח על מוטות הברזל, אך

טען כי הגובה הכולל הינו 3 עד 3.5 מטרים לערך.

הנאשם נשאל מהו גובה המנוף כאשר הוא פתוח, והשיב כי **"הוא יכול להגיע גם לגובה של 8 מ', אבל מישהו צריך להפעיל אותו"** (פרוט' עמ' 12, שורה 2).

משנשאל הנאשם אם לפני הנסיעה בדק אם המנוף ומנגנוניו תקינים, השיב כי הוא בודק את המנוף אך תוך כדי עבודה. לדבריו, מהנדס מנופים אמור לבדוק את תקינות המנוף פעם בשנה, אולם **"הבדיקה של המנוף היא בעבודה, גם מהנדס שבדוק בשבילי זה לא בדיקה, אלא רק בזמן העבודה"** (פרוט' עמ' 12, שורות 6-7).

הנאשם טען כי לא הבחין בתמרור 416 המוצב לפני הגשר, אך לדבריו לא הסתכן בעת נסיעתו מתחת לגשר, שכן נהג לנסוע עם המשאית בדרך זו, לעיתים גם 3 פעמים בשבוע.

הנאשם אישר כי לא מדד את גובה המטען שהוביל על המשאית, והוסיף: "אני לא צריך למדוד אותו, הוא בסביבות 2-2.20 מ' מהכביש, אז מה אני צריך לבדוק. נכון שיכול להיות שהמנוף יכול להיפתח מעצו (כך במקור- ד.ו.), וזה לא תקין." (פרוט' עמ' 12, שורות 16-17). כן אישר הנאשם כי המנוף נתקע בתקרת הגשר.

משנשאל הנאשם האם נכון שצמיגי המשאית היו שחוקים וקרועים, השיב: "הם לא היו קרועים, צריך ראות את הבשר של הצמיג. אני נכנס לאתרי בניין, ואני כל הזמן מקבל שריטות כאלה, הוא היה צריך לראות את הבשר של הצמיג, אני לא יכול להחילף צמיגים כל הזמן." (פרוט' עמ' 12, שורות 27-29).

לאחר סיום שמיעת הראיות הגישה ההגנה תע"צ מטעם אגף התנועה בעיריית תל אביב, לו צורף העתק מדוח וועדת תנועה מקומית להצבת תמרורים מיום 27.3.14. על פי דוח הוועדה נדרשת הצבת תמרור 416 ביחס לגשרים מסוימים. בכל הנוגע לגשר כיכר אתרים לא נרשם בדוח הוועדה כי נדרשת הצבת תמרור 416. בתע"צ נאמר כי דוח הוועדה מצורף במענה לבקשה לקבלת אישור אודות גובה גשר כיכר אתרים, כשבדוח עצמו צוין כי גובה הגשר הינו 4.80 מטרים.

ההגנה ביקשה ללמוד מדוח הוועדה כי במועד האירוע לא הוצב בגשר כיכר אתרים תמרור 416, אך לא מצאתי לכך סימוכין. מדוח הוועדה עולה כי בשנת 2014 לא נדרשת פעולה של הצבת תמרור 416 בגשר הנדון, ולא יותר. לא מן הנמנע כי הסיבה לכך נעוצה בעובדה שתמרור 416 כבר הוצב בכביש במרחק מה לפני הכניסה לגשר, כפי שניתן להבחין בצילום ת/13.

דין והכרעה:

1. אין חולק כי מנוף המשאית פגע בתקרת הגשר, ובהמשך נפל לכביש. בלוח הצילומים (ת/7) ניתן להבחין במנוף ארוך ומסיבי השרוע על הכביש. אורך המנוף לדברי הנאשם עומד על 8 מטרים.

מלוח הצילומים ניתן ללמוד כי במועד האירוע לא התקיימו תנאים מיוחדים בכל הנוגע למצב הגשר, ומהמזכר ת/11 עולה כי במועד האירוע אכן לא בוצעו בגשר עבודות כלשהן.

מהצילום ת/13 עולה כי במועד הגעתו של הבוחן לזירה, הוצב תמרור 416 לפני הכניסה לגשר שאסר על כניסת כלי רכב שגובהו הכולל עולה על 4 מטרים, זאת בשעה שגובה הגשר בפועל הינו 4.80 מטרים.

כשלעצמי, אני סבורה כי בנסיבות אלו חל הכלל "הדבר מדבר בעד עצמו" או "כלל הדרך", לפיו מוטל על הנאשם להוכיח, ולו ברמה של נטיעת ספק סביר, כי לא נפלה רשלנות במעשיו, זאת היות ואין זה דרכו של מנוף להשתחרר ממקומו, לפגוע בגשר, ולגרום לנפילת שברי בטון על הכביש.

2. אם אין די בכך, הרי שבנסיבות המקרה הוכח כי נפלה רשלנות ממשית במעשיו ומחדליו של הנאשם, כפי שיפורט להלן:

א. הנאשם לא קיפל את המנוף במקום המיועד לכך, אלא הניח את המנוף כפי שהוא, פתוח לכל אורכו על מטען מוטות הברזל, בלא שחיזק את המנוף למשאית או ביצע קשירה כלשהי של

המנוף.

הנאשם עצמו ציין בהודעתו במשטרה כי אירוע התאונה נגרם עקב כך שהמנוף לא היה מקופל, וזאת להבדיל מפעמים קודמות בהם נסע מתחת לגשר באותו מסלול נסיעה.

הנאשם טען כי די בשמן המצוי במנוף כדי לייצב את המנוף במקומו, אולם טענה זו הינה בגדר עדות כבושה, שהועלתה ללא כל אסמכתא. בסיכומי ההגנה נטען כי המנוף מופעל באמצעות בוכנה הידראולית והוסברו אפיוניו של מנוף מסוג כזה. ברי כי לא ניתן לעלות לראשונה בסיכומים טענות מסוג זה, אלא היה על ההגנה להוכיחן באמצעות ראיות מתאימות.

ב. הנאשם לא מדד מהו גובה מטען מוטות הברזל, ואף לא מדד מהו הגובה הכולל של המשאית במצב בו המנוף מונח על גבי המטען. מהודעתו של הנאשם (ת/4) עולה כי היה מודע לכך שנסיעתו זו חריגה, לעומת נסיעותיו הקודמות באותו מסלול נסיעה, נוכח הנחת המנוף על המטען ללא קיפולו. חרף זאת, הנאשם לא מצא לנכון להיערך לנסיעה זו, ולא נקט באמצעי זהירות כלשהם, על מנת להבטיח כי לא תיגרם תאונה כתוצאה מפגיעת המנוף בגשר.

ג. הנאשם נהג במשאית כבדה, שמשקלה עולה על 34,000 ק"ג, עליה מותקן מנוף ארוך העשוי ברזל, ללא רישיון רכב תקף, אשר פקע למעלה משנה לפני האירוע הנוכחי.

ד. הנאשם אישר כי נדרשת בדיקה שנתית של תקינות המנוף על ידי מהנדס מנופים, אך לדבריו **"גם המהנדס שבדוק בשבילי זה לא בדיקה"**. לא הוכח כי בפועל בוצעה למנוף בדיקת תקינות שנתית כנדרש, ולא הוצג אישור על ידי גורם מוסמך כלשהו בדבר תקינותו של המנוף בעת האירוע.

הנאשם אישר כי לא בדק את תקינות המנוף לפני שהחל בנסיעה באותו יום. לדבריו, בדיקת המנוף נעשית אך תוך כדי העבודה. בנסיבות בהן המנוף הונח באופן חופשי על גבי המטען, היה מוטל על הנאשם לבדוק את תקינות המנוף ומנגנוניו, ולו באופן חיצוני, טרם נהיגתו.

ה. צמיגי המשאית היו שחוקים ונפערו בהם קרעים. הנאשם נמנע מלבצע מבחן רישוי שנתי במסגרתו נבדקת תקינות הצמיגים.

ו. בחקירתו הנגדית הודה הנאשם כי ייתכן מצב בו המנוף יפתח מעצמו, דבר המלמד על הסיכון הכרוך באי קשירתו של מנוף ארוך העשוי מברזל.

3. רשלנותו של הנאשם עלתה מדבריו שלו, מעדותו של הבוחן ומהמסמכים והצילומים שהוגשו באמצעותו. לא מצאתי כי יש בטענות שהועלו על ידי ההגנה בסיכומיה, כדי לעורר ספק סביר בדבר

אשמתו של הנאשם לביצוע העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

ההגנה קבלה על כך שהבוחן לא מדד את גובה המשאית במצב בו המנוף מונח על המטען, אולם כפי שהוסבר בעדות הבוחן, לא ניתן היה לבצע פעולה זו היות והמנוף נעקר ממקומו, ונפל לכביש.

איני מקבלת את טענת ההגנה כי היה על הבוחן למדוד בעצמו את גובה הגשר, ומכל מקום נתון זה הושלם על ידי ההגנה.

אוסף ואצין כי לא שוכנעתי כי במצב בו מנוף ארוך מונח כשהוא פתוח על גבי מטען, ללא כל חיזוק, יש משמעות לגובה הגשר.

הנאשם עצמו לא נתן את דעתו בעת נהיגתו לגובה הגשר, אלא הסתמך על נסיונו הקודם בנסיעותיו מתחת לגשר, מבלי שייחס משקל ראוי לעובדה שבנסיעתו הנוכחית התקיימו נסיבות שונות עקב אי קיפול המנוף.

ההגנה ייחסה משמעות לעובדה שבסיום דו"ח הבוחן נרשם כי הוא נערך ביום 9.10.10, אולם על פניו מדובר בטעות סופר גרידא. הבוחן ביקר בזירה ביום האירוע, אסף ממצאים וצילם צילומים. חקירתו האחרונה של הנאשם נערכה ביום 7.10.12, ואילו דוח הבוחן נערך יומיים לאחריה, ביום 9.10.12.

הנני סבורה כי צירוף מעשיו הרשלניים של הנאשם מלמד על נהיגתו בקלות ראש, אולם אמנע מהרשעתו בעבירה נוספת זו, היות ובכתב האישום יוחסו לנאשם סעיפי אישום פרטניים, בגין מעשיו הרשלניים.

לאחר כל האמור לעיל, ארשיע את הנאשם בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

ניתנה היום, י"ז חשוון תשע"ה, 10 נובמבר 2014, במעמד באי כוח הצדדים בלבד.